

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 iunie

Seria I, Anul XX, Nr. 12 (248), 2014

NOUA EPARHIE GRECO-CATOLICĂ DE BUCUREȘTI SFÂNTUL VASILE CEL MARE

Din sumar:

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus* - pag. 3;

Pocăința, convertirea inimii smerite - pag. 5-6;

Ziua Școlii Ardelene - pag. 18.

Comunicat de presă

Înființarea Eparhiei greco-catolice „Sfântul Vasile cel Mare” de București și alegerea primului său Episcop eparhial, Preasfințitul Mihai Frățilă

În perioada 7-9 mai 2014, s-au desfășurat la Oradea, sub președinția Preafericitului Părinte Cardinal Lucian Mureșan, lucrările sesiunii ordinare de primăvară ale Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.

Considerând nevoia pastorală și realitatea istorică, culturală și geografică a sudului teritoriului extracarpatic al Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Făgăraș, cu acordul și binecuvântarea Sfântului Părinte Papa Francisc, după ce a primit consensul Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, conform can. 85 § 1 al Codului Canoanelor Bisericii Orientale, după consultarea Scaunului Apostolic al Romei, Preafericirea Sa Cardinal Lucian Mureșan, în calitate de Arhiepiscop Major, a înființat Eparhia „Sfântul Vasile cel Mare” de București (Eparchia Sanctus Basilius Magnus Bucarestiensis Romenorum), cu teritoriu canonic corespunzător capitalei României și județelor provinciei istorice a Țării Românești (Oltenia, Muntenia și Dobrogea).

Astfel, biserica „Sfântul Vasile cel Mare” (strada Polonă) din București primește rangul și statutul de Catedrală a noii Eparhii.

Totodată, Preafericirea Sa Cardinal Lucian Mureșan, în aceeași calitate de Arhiepiscop Major,

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Ioan Măgherușan, Silvia Pantiș

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

în baza canonului 85 §2,2 al Codului Canoanelor Bisericii Orientale, ca urmare a procesului electoral desfășurat canonic, după ce a primit consensul Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, cu acordul și binecuvântarea Sfântului Părinte Papa Francisc, l-a transferat pe Preasfințitul Episcop Mihai Frățilă din funcția de Episcop titular de Nove și auxiliar de Alba-Iulia și Făgăraș, în funcția de Episcop eparhial al noii Eparhii „Sfântul Vasile cel Mare” de București.

Data întronizării la București a noului Episcop eparhial al Eparhiei „Sfântul Vasile cel Mare” de București, va fi comunicată ulterior.

Uniți în rugăciune de mulțumire, cerând plinătate de haruri și ajutorul Maicii Preacurate peste noul Eparh și noua Eparhie, îi dorim Preasfințitului Episcop Mihai îndelungată și binecuvântată păstorie.

Întru mulți ani, Preasfințite Părinte!

*Notar al Sinodului Episcopilor
Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolice*

Pr. Cristian CRIȘAN

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Biserica ce nu surprinde este slabă, bolnavă, muribundă

8.06.2014

Iubiți frați și surori, bună ziua!

Sărbătoarea Rusaliilor comemorează revărsarea Spiritului Sfânt asupra Apostolilor adunați în cenacol. Ca și Paștele, este un eveniment care a avut loc în timpul sărbătorii ebraice preexistente și care aduce o împlinire surprinzătoare. Cartea *Faptele Apostolilor* descrie semnele și roadele acelei revărsări extraordinare: vântul puternic și limbile de foc; frica dispare și lasă loc curajului; limbile se dezleagă și toți înțeleg vestea. Acolo unde ajunge Duhul lui Dumnezeu, totul renaște și se transfigurează. Evenimentul de la Rusalii marchează nașterea Bisericii și manifestarea sa publică; și ne uimesc două trăsături: este o Biserică ce *surprinde* și *tulbură*.

Un element fundamental al Rusaliilor este *surpriza*. Dumnezeu nostru este Dumnezeul surprizelor, știm aceasta. Nimeni nu mai aștepta nimic de la discipoli: după moartea lui Isus erau un mic grup ne semnificativ, niște înfrânți orfani de Învățătorul lor. În schimb are loc un eveniment neașteptat care trezește uimire: oamenii sunt tulburați pentru că fiecare îi auzea pe discipoli vorbind în propria limbă, povestind marile opere ale lui Dumnezeu (cf. *Fap* 2,6-7.11). Biserica ce se naște la Rusalii este o comunitate care trezește uimire deoarece, cu forța care îi vine de la Dumnezeu, vestește un mesaj nou – învierea lui Cristos – cu un limbaj nou – cel universal al iubirii. O veste nouă: Cristos este viu, a înviat; un limbaj nou: limbajul iubirii. Discipolii sunt îmbrăcați cu putere de sus și vorbesc cu curaj – cu puține minute înainte erau cu toții lași, dar acum vorbesc cu curaj și franchețe, cu libertatea Spiritului Sfânt.

Așa este chemată să fie Biserica mereu: capabilă să surprindă vestind tuturor că Isus Cristos a învins moartea, că brațele lui Dumnezeu sunt mereu deschise, că răbdarea Sa este mereu acolo și ne așteaptă pentru a ne vindeca, pentru a ne ierta. Tocmai pentru această misiune Isus înviat l-a dăruit Bisericii pe Spiritul Său. Atenție: dacă Biserica este vie, trebuie mereu să surprindă. Este propriu Bisericii vii să surprindă. O Biserică ce nu are capacitatea de a surprinde este o Biserică slabă, bolnavă, muribundă și trebuie să fie internată în secția de reanimare, cât mai repede!

Unii, la Ierusalim, ar fi preferat ca disci-

polii lui Isus, blocați de frică, să rămână închiși în casă pentru a nu crea *tulburare*. Și astăzi mulți vor aceasta de la creștini. În schimb Domnul înviat îi trimite în lume: “Așa cum m-a trimis Tatăl, așa vă trimit și eu pe voi” (*In* 20,21). Biserica de la Rusalii este o Biserică ce nu se resemnează să fie inofensivă, prea “distilată”. Nu, nu se resemnează cu aceasta! Nu vrea să fie un element decorativ. Este o Biserică ce nu ezită să iasă afară, să întâlnească oamenii, pentru a vesti mesajul care i-a fost încredințat, chiar dacă acel mesaj deranjează sau neliniștește conștiințele, chiar dacă acel mesaj aduce, probabil, probleme și chiar, uneori, ne duce la martiriu. Ea se naște una și universală, cu o identitate precisă, dar deschisă, o Biserică ce îmbrățișează lumea dar nu o capturează; o lasă liberă, dar o îmbrățișează asemenea colonatului din această piață: două brațe care se deschid ca să primească, dar nu se închid pentru a reține. Noi creștinii suntem liberi și Biserica ne vrea liberi!

Ne adresăm Fecioarei Maria, care în cea dimineață de Rusalii era în cenacol și Mama era cu fiii. În ea puterea Spiritului Sfânt a făcut într-adevăr “lucruri mari” (*Lc* 1,49). Ea însăși a spus aceasta. Ea, Mama Răscumpărătorului și Mama Bisericii, să ne obțină cu mijlocirea ei o reînnoită revărsare a Spiritului lui Dumnezeu asupra Bisericii și asupra lumii.

O evoluție firească

„Dacă pentru strămoșii noștri romani toate drumurile duceau la Roma, pentru noi, românii ardeleni, toate drumurile duc la București. Acesta este Sionul Neamului Românesc.”

Adresarea episcopului greco-catolic Iuliu Hossu către Regele Ferdinand și Parlamentului României cu ocazia venirii la București și înmânării actului unirii Transilvaniei cu țara.

Înființarea noii eparhii greco-catolice la București reia un proces istoric firesc ce a fost întrerupt brutal de dictatura comunistă. La ordinele Moscovei, comuniștii din România au scos în afara legii Biserica Greco-Catolică, lăcașele de cult au fost confiscate, fiind arestați și păstorii credincioșilor uniți din Capitală - episcopul Vasile Aftenie, protopopul Tit Liviu Chinezu (consacrat episcop auxiliar pentru București în clandestinitate), Zenovie Pâclișanu, academician și preot greco-catolic numit de către Nunțiul Apotolic vicar general pentru București după arestarea primilor doi.

1930. Concordatul

După Marea Unire, în 1930, în baza Concordatului dintre Statul român și Sfântul Scaun, tot teritoriul Vechiului Regat a intrat în componența Arhiepiscopiei greco-catolice de la Blaj.

În afara arcului carpat, urmare a emigrării, începând cu a doua jumătate a secolului XVIII se înființaseră comunități ale credincioșilor români uniți cu Roma. În 1816, în Țara Românească se aflau circa 12.000 de credincioși greco-catolici veniți din Transilvania.

După revoluția de la 1848, desființarea iobăgiei și Unirea Principatelor, a existat un alt val important de emigrare din Transilvania. Mulți români greco-catolici s-au stabilit la București – devenit Capitală a României. Arhiepiscopia de la Blaj le-a trimis drept păstor un tânăr preot cu studii la Roma - Demetriu Radu. El a predicat românilor uniți în catedrala Sfântul Iosif și a cumpărat, în 1892, terenul din strada Polonă, pe care a fost ridicată, în 1909, biserica „Sfântul Vasile cel Mare”. După ce Demetriu Radu a fost numit episcop de Lugoj, a fost trimis la București un alt păstor – Ioan Bălan, protopop al Bucureștilor. Și acesta avea să devină ulterior episcop, în fruntea Eparhiei de Lugoj. A fost urmat în păstorire la București -între 1934-1938- de către părintele protopop, pe atunci, Vasile Aftenie.

1940. Crearea Vicariatului la București

În 1940 a fost înființat Vicariatul pentru București și Vechiul Regat cu episcop vicar auxiliar – PS Vasile Aftenie. Biserica „Sfântul Vasile cel Mare” a primit astfel rangul de biserică vicarială. Episcop vicar a fost numit PS Vasile Aftenie, care fusese preot în Capitală până în 1938, iar protopop al Bucureștilor – părintele Tit Liviu Chinezu.

Afluxul de refugiați greco-catolici din Transilvania către București a crescut în timpul celui de-al Doilea Război Mondial mai ales după anexarea nord-ves-

tului Ardealului. În biserica vicarială de pe str. Polonă nr.50, Fericitul Vladimir Ghika – preot catolic ce avea permisiunea de a sluji în ambele rituri, latin și oriental - lua parte la rânduile liturgice bizantine și rugăciuni, organizând celebrele conferințe pentru tinerii catolici și ortodocși sub egida ASTRU – Asociația Studenților Români Uniți.

1948-1989. Prigoana.

În 1948, după o campanie furibundă presei comuniste și autorităților, la instigarea Moscovei regimul comunist a scos în afara legii Biserica Română Unită cu Roma, a confiscat lăcașele de cult și i-a arestat pe toți cei șase episcopi, pe preoții, călugării, călugărițele și credincioșii care continuau să opună rezistență. Au fost arestați PS Vasile Aftenie, Tit Liviu Chinezu, Zenovie Pâclișanu. O vreme, până în 1952 când a fost arestat și el, credincioșii uniți din București au găsit discretă îndrumare spirituală la Fericitul Vladimir Ghika. Prigoana comunistă a întrerupt astfel dezvoltarea firească a comunității unite din București, biserica trecând în clandestinitate, mutându-se în casele credincioșilor, în lagăre și închisori.

2008. Reînființarea Vicariatului la București

După prăbușirea regimului comunist în 1989 și vremurile tulburi care au urmat, în urma unor cereri repetate ale credincioșilor din Capitală, în 2008 Biserica Română Unită cu Roma a decis reînființarea Vicariatului și numirea PS Mihai Frățilă ca episcop auxiliar pentru Arhiepiscopul Major cu sediul la București. PS Mihai i-a fost încredințată păstoria întregului teritoriu al Vechiului Regat. Biserica „Sfântul Vasile cel Mare” de pe strada Polonă a redevenit biserică vicarială.

2014. Înființarea Eparhiei „Sfântul Vasile cel Mare” de București

Preafericitul Părinte Cardinal Lucian Mureșan a decis înființarea Eparhiei „Sfântul Vasile cel Mare” de București (Eparchia Sanctus Basilius Magnus Bucarestiensis Romenorum). PS Mihai a devenit Episcop eparhial al noii eparhii, iar biserica „Sfântul Vasile cel Mare” din București a primit rangul și statutul de Catedrală a noii eparhii.

Teritoriul canonic al noii eparhii greco-catolice cuprinde capitala României și județele provinciei istorice a Țării Românești (Oltenia, Muntenia și Dobrogea).

Biroul de presă al Eparhiei de București

Ioan MĂGHERUȘAN

POCĂINȚA, CONVERTIREA INIMII SMERITE

Pocăința este Sacramentul în care Biserica, prin cuvântul preotului și din puterea Jertfei lui Cristos, șterge păcătosului îndreptat păcatele făcute după Botez. Pocăința omului este întoarcerea de la starea de păcat, la starea de dependență față de Dumnezeu, atât în calitate de creatură, cât și ca parte a unui legământ. Isus, în nemăsurata Sa iubire față de oameni, ne cheamă la convertirea inimii, la pocăința interioară, care curăță conștiința afectată de păcat. Instituind acest Sacrament, Isus cheamă „pe păcătoși la pocăință” (Lc.5,32). Pocăința și Ungerea bolnavilor sunt sacramentele de vindecare. Păcatul este ofensa adusă lui Dumnezeu, care rupe sau știrbește comuniunea cu El și unitatea Bisericii.

Pocăința repară sau reface întreaga comuniune. „Pocăința interioară este o reorientare radicală a întregii vieți, o întoarcere, o convertire la Dumnezeu din toată inima, o ruptură cu păcatul, o aversiune față de rău, împreună cu repulsia față de faptele rele săvârșite. În același timp, ea comportă dorința și hotărârea de a ne schimba viața, cu speranța îndurării divine și cu încrederea în ajutorul harului ei. Convertirea inimii este însoțită de o durere și o tristețe mântuitoare pe care Părinții Bisericii le-au numit „*animi cruciatus*” (mântuirea sufletului) și „*compuncinto cordis*”, (căința inimii)”. (1)

Convertirea are loc în raport cu sine, cu Dumnezeu și cu semenii. Ea se înfăptuiește prin lacrimi de căință și practicarea iubirii; prin post și rugăciune; prin dreptate și milostenie. Isus, Fiul lui Dumnezeu are puterea de a ierta păcatele, fie direct, fie prin împuterniciții Săi. „*Putere are Fiul Omului pe pământ a ierta păcatele*” (Mt.9,6) Isus a făcut pe apostoli și pe urmașii lor episcopi și preoți, părtași la propria putere de a ierta păcatele, acordându-le autoritatea de a reconcilia pe păcătoși cu Dumnezeu și de ai împăca cu Biserica. „*Luați Spirit Sfânt! Căroră veți ierta păcatele, le vor fi iertate, și căroră le veți ține, vor fi ținute*” (In.20,22-23). Pocăința are ca izvor și hrană izbăvitoare, Euharistia. Efectele pocăinței sunt: iertarea păcatelor; iertarea pedepsei datorită păcatului; acordarea harului sfințitor pierdut printr-un păcat grav, sau sporirea harului dacă nu a fost pierdut, ci numai slăbit; acordarea altor haruri lucrătoare, care ne ajută să facem binele și să evităm răul.

Ca să primim cu vrednicie Pocăința, este necesar să parcurgem câteva etape pregătitoare: a) - *cerșetarea cugetului*. Penitentul își aduce aminte și reconstituie păcatele făcute. Dar memoria noastră fiind slabă este nevoie să cerem ajutorul Spiritului Sfânt, care să ne lumineze mintea și să ne întărească inima pentru a putea mărturisi cu încredere toate păcatele; b) - *căința* este o durere a sufletului și o urgisire a păcatelor făcute.

Este necesar ca ea să fie însoțită de o adâncă părere de rău, pentru că prin păcate noi am supărat pe Dumnezeu; c) - *propunerea* este hotărârea penitentului de rupe legătura cu păcatul; d) - *spovedania sau mărturisirea păcatelor* este acțiunea conștientă și liber consimțită prin care penitentul merge la preot și își mărturisește toate păcatele cu gândul și încrederea de a dobândi dezlegarea de ele. Păcatul ascuns în inimă mustră conștiința și rănește grav sufletul; e) - *îndestularea rodnică*, se referă la îndeplinirea cu stăruință, de către penitent, a canonului dat de preot pentru iertarea păcatelor mărturisite și aduce „*roade vrednice de pocăință*” (Lc.3,8).

Biserica pe lângă termenul de *pocăință* folosește și pe cel de *penitență*. În limba greacă *penitența* este numită *metanoia* și constă în convertirea inimii la Cristos, urgisirea păcatului și angajamentul de a ispăși pedeapsa cuvenită ca urmare a păcatului săvârșit. „Penitența este o virtute morală, supranaturală, revărsată de Dumnezeu în inimile noastre, prin care noi reparăm dreptul lui Dumnezeu, vătămat prin păcat, și de aceea penitența are legătură cu virtutea dreptății”. (2)

Sacramentul Penitenței se realizează în mod tainic între penitent și preot și vizează faptele celui ce se convertește sub acțiunea Spiritului Sfânt prin intervenția Bisericii. Secretul spovezii este inviolabil. Urmare puterii încredințate, Biserica, prin episcopii și preoții ei, acordă, în numele lui Cristos, iertarea păcatelor; stabilește modalitatea îndestulării; se roagă pentru penitent; face pocăința împreună cu el. Se recomandată spovedania frecventă, la interval de o lună. Pocăința este necesară atât pentru iertarea păcatelor grave, cât și a celor veniale, și este eficientă în vederea mântuirii. „*Deci pocăiți-vă și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre*” (Fa.3,19). Pocăința este medicamentul cu care ne vindecăm de păcat, ne ajută la îndreptarea fărădelegilor și la ștergerea lacrimilor pricinuite de amărăciunea păcatului. Timpul pocăinței arată nemăsurata iubire a lui Dumnezeu față de oameni și nu pot fi exprimat prin cuvinte, bunătatea și îndurarea Lui. Dumnezeu nu dorește moartea păcătosului, ci acesta „*mai degrabă să se întoarcă de la căile sale și să fie viu*” (Ez.18,23).

O persoană care s-a pocăit cu adevărat, nu mai respinge pe Cristos, ci crede cu tărie El și astfel va da dovadă de o viață schimbată în esența ei lăuntrică și nu doar de suprafață. Dezlegarea de păcate este semnul că această schimbare a fost împlinită și întoarcerea a avut loc pentru înnoirea vieții. Dar dacă păcatul are nevoie de rușinare, Pocăința are nevoie de credință și de o îndrăznire smerită. Isus îndemnă, cu insistență, pe toți oamenii să se pocăiască: „*Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția cerurilor*” (Mt.4,17). Ca taină a realipirii de

(continuare în pag. 6)

Seminar

„Planificarea unui sistem eparhial integrat de dezvoltare pentru Eparhie” – a fost tema unui seminar intens de trei zile la care a participat PS Virgil Bercea împreună cu părinții vicari, protopopi și alți preoți și laici implicați în organizarea Eparhiei de Oradea.

Cursul s-a desfășurat în Aula Magna a Seminarului Sfinții Trei Ierarhi din Oradea în perioada 16-18 iunie 2014 și a fost ținut de dl. Willi Kawohl din Germania.

Urmând porunca Mântuitorului de a merge și a transmite Evanghelia până la marginile pământului, Biserica dorește să țină pasul cu societatea de astăzi și să răspundă tuturor provocărilor care nu încetează să apară și să fie din ce în ce mai pretențioase. În acest sens, seminarul „Planificarea unui sistem eparhial integrat de dezvoltare pentru Eparhie” reprezintă o modalitate de a căuta noi soluții și posibilități de a fi cât mai deschisă și receptivă la problemele lumii.

Pornind de la o analiză amănunțită a punctelor pozitive și a oportunităților eparhiei, cei prezenți la seminar și-au dat interesul pentru a găsi și punctele sensibile pe care le are Biserica la ora actuală pentru a le găsi soluții în spiritul Evangheliei. Programul a fost variat alternând rugăciunea - Sf. Liturghie zilnică și rugăciunile de la începutul fiecărei sesiuni de lucru - cu părțile teoretice respectiv cu părțile practice de muncă efectivă în echipe. Au fost momente importante care au pus față în față pe cei care au responsabilități de conducere cu cei implicați în diferitele activități ale Bisericii împărtaşind rodul muncii lor spre folosul credincioșilor. Credem că roadele se vor vedea în timp.

Mulțumim Domnului pentru aceste momente formative și îl rugăm ca să ne ajute pe toți să ne ridicăm la așteptările pe care le are de la noi în munca pe care o facem în via Sa.

Biroul de presă

Pocăința...

(urmăre din pag. 5)

Biserica a mădulelor, care s-au îndepărtat de trupul ei prin păcat, Pocăința, este sacramentul Legii celei Noi. În Biserica „există apa și lacrimile: apa Botezului și lacrimile Pocăinței”(Sf. Ambrozie).

Viața creștină decurge în Adevăr și Pocăință. De aceea este însoțită de plâns și de lacrimi. Însă, plânsul acesta nu reprezintă o stare steapă de inhibiție negativă, ci una creativă și aducătoare de bucurie. Lacrimile căinței nu exprimă sensibilități sentimentale, ci profunde transformări existențiale, pricinuite de penitența omului și de harul divin. Din plâns și din lacrimi de căință izvorăște adevărata bucurie a creștinului. Parcurgând Calea Pocăinței cu smerenie și încredere, la capătul ei avem marea bucurie de a ne întâlni cu Isus Euharisticul.

Divina Euharistie celebrează misterul morții și învierii lui Isus și este o pregustare a fericirii veșnice. Mărturisirea sacramentală este de orânduire divină. Ea conferă forță și vigoare, pentru a continua drumul vieții în comuniune cu Isus, readuce în inima și sufletul nostru bucuria ospățului pascal. Pocăința și Euharistia sunt două sacramente legate între ele prin Jertfa mântuitoare a lui Cristos. Ele aduc convertirea și căința inimii smerite, și ne conectează la harul divin și la dreptate cât mai suntem în viață și putem primi iertarea.

(1) CATEHISMUL BISERICII CATOLICE, ediția a III –a, 2003, 1431;

(2) Mărtincă I. *Sacramentele Bisericii Catolice*, Ed. Arh. Romano – Catolice, București 2003, Vol. II, p.24:

Alin CREȚU

NOUTĂȚI DESPRE VISELE NOASTRE

Într-un studiu recent asupra somnului, s-a constatat că subiecții care au fost treziți la începutul fiecărui vis, dar cărora li se permitea, totuși, să doarmă opt ore de somn, au prezentat cu toții după aceea dificultăți de concentrare, iritabilitate, halucinații și semne de psihoză, după numai trei zile în care au fost supuși unui asemenea tratament. Atunci când, în cele din urmă, li s-a permis un somn continuu și neîntrerupt, cu vise, creierul subiecților au recuperat timpul pierdut, ridicând considerabil procentul de somn în stare REM (Rapid Eye Movement – mișcare rapidă a ochilor), aceasta însemnând că au visat mult mai mult, pentru a ajuta la refacerea cerebrală (**Visele sunt necesare pentru sănătatea noastră psihică**).

Toate ființele omenesci visează (exceptând cazurile de tulburare psihologică gravă), însă bărbații și femeile visează diferit și au reacții fizice distincte. Bărbații tind să viseze mai mult despre alți bărbați (cam în proporție de 70%), în timp ce femeile visează în mod egal despre femei și bărbați. Mai mult, atât bărbații, cât și femeile experimentează reacții fizice de natură sexuală în timp ce visează, indiferent dacă visele au sau nu o tentă sexuală explicită. De asemenea, bărbații în general au mai multe emoții agresive în visele lor decât femeile (**Cu toții visăm, însă femeile și bărbații visează diferit**).

În timpul somnului REM (care ocupă circa 20-25% din totalul somnului, la adulți), trupurile noastre sunt, virtual, paralizate – cel mai probabil, pentru a se preveni mișcarea lor în concordanță cu ceea ce visăm. Potrivit unor studii, glandele secretă un hormon care ajută la inducerea somnului, iar neuronii trimit semnale coloanei vertebrale, care cauzează relaxarea și, în cele din urmă, paralizia temporară a corpului (**În timp ce visăm, corpul este ca și paralizat**).

După 5 minute de la trezire, jumătate din visele noastre sunt uitate. În 10 minute, 90% din conținutul a ceea ce am visat dispăre. Un caz celebru este cel al poetului Samuel Taylor Coleridge, care s-a trezit într-o dimineață după un vis fabulos și a așternut pe hârtie descrierea „viziunii dintr-un vis”, care a devenit, ulterior, unul dintre cele mai apreciate poeme englezești: „Kubla Khan”. În vreme ce scria, mai exact după cel de-al 54-lea vers, a fost întrerupt de cineva, iar când s-a întors să își termine poemul, nu și-a mai putut aminti restul visului, iar poemul a rămas incomplet (**Uităm 90% din vise**).

Mintea noastră interpretează stimulii externi cu care sunt bombardate simțurile noastre în timp ce dormim și poate integra percepțiile respective în ceea ce visăm. Aceasta înseamnă că uneori, în visele noastre, integrăm, să zicem, un sunet pe care-l auzim în timpul somnului. De exemplu, visăm că suntem la un concert, în timp ce în altă cameră cineva cântă la pian. În ceea ce privește stimulii interni, un exemplu este situația când ne este sete, frig sau avem o altă nevoie fiziologică, în realitate, iar mintea

noastră încorporează această nevoie în vis: visăm că bem un pahar mare cu apă, după care setea reală revine (ea nefiind satisfăcută), bem iar (în vis), iar ciclul se repetă până când ne trezim și chiar bem un pahar cu apă (**Stimulii externi și interni ne afectează visele**).

Mintea noastră nu inventează chipuri noi, în vise vedem fețe adevărate de oameni pe care i-am văzut în timpul vieții, dar nu mai știm sau nu ne mai amintim că i-am văzut. De-a lungul vieții noastre vedem sute de mii de chipuri, așa că avem o rezervă nesfârșită de personaje pe care creierul nostru să le poată folosi în timpul viselor (**Necunoscuții din vise sunt persoane pe care le-am văzut cândva**).

De cele mai multe ori, visele comunică într-un limbaj simbolic și încifrat și, orice simboluri ar apărea în vis, este foarte puțin probabil să fie vorba despre o reprezentare explicită a însuși lucrului visat. Practic, aici intervine acea „interpretare a viselor” datorită căreia a devenit celebru Freud și care asociază, de exemplu, un scenariu oniric precum decesul cuiva apropiat cu dorința din realitate de a reîntâlni persoana iubită (**Visele sunt cifrate**).

Oamenii tind să aibă teme comune în visele lor: situații legate de școală sau serviciu, urmăriri, alergare îngreunată și pe loc, experiențe sexuale, eșecuri, întârzieri, decesul unei persoane dragi, dinți căzuți, zbor, picarea unui examen sau un accident de mașină (**Teme comune în vise**).

În timp ce conținutul celor mai multe vise este întâlnit numai o dată, foarte mulți dintre noi experimentăm visele cu repetiție, sau visele a căror poveste se repetă în alte momente ale somnului. Până la 70% dintre femei și 65% dintre bărbați au vise ce se repetă (**Visele recurente**).

Cea mai comună emoție experimentată în vis este anxietatea. Emoțiile negative sunt mai întâlnite în vis decât cele pozitive (**Emoțiile preponderante**).

Oamenii ce-și pierd vederea după naștere văd, în continuare, imagini în visele lor. Cei ce s-au născut fără darul vederii nu văd imagini în visele lor, dar visele par la fel de reale și vii prin celelalte simțuri: auzul, mirosul, simțul tactil și emoțiile (**Și nevăzătorii visează**).

Cercetătorii afirmă că un procent de 12% dintre oamenii văzători visează numai în alb și negru. Restul visează colorat. Studii ce s-au desfășurat din 1915 până în 1950 susțineau că majoritatea viselor erau în alb și negru, dar aceste rezultate au început să se schimbe odată cu anii '60. În prezent, doar 4,4% din visele celor sub 25 de ani sunt în alb și negru. Studii recente sugerează cum că aceste schimbări ar putea fi corelate cu trecerea la televiziunea, filmele și media color. Pe de altă parte, nu se știe dacă impactul unui vis marcat de violență sau moarte poartă o încărcătură emoțională mai puternică în cazul unei persoane care visează color, decât în cazul uneia care visează în alb-negru (**Unii visăm în culori, alții în alb-negru**).

Poporul primului Legământ. Abordări creștine ale misterului lui Israel

Jean-Miguel Garrigues, *Poporul primului Legământ. Abordări creștine ale misterului lui Israel* (ediție tradusă și îngrijită de Fraternitatea Sfântul Ilie după *Le peuple de la première Alliance. Approches chrétiennes du mystère d'Israël*, Paris, Cerf 2011), Blaj, Editura „Buna Vestire”, 2013, 323 p.

Jean-Miguel Garrigues, călugăr și preot al Sfântului Dominic, născut în 1944, este un teolog francez de origine spaniolă. După o teză despre Sfântul Maxim Mărturisitorul, el a predat teologia în diferite centre de formare din Franța. Membru al Academiei Pontificale de Teologie din Roma, profesor de teologie și predicator (a ținut seria de predici pascale la Notre Dame de Paris între anii 1992 - 1994). Este mai cunoscut probabil prin studiile sale ecumenice în raport cu Răsăritul creștin: în anii '70 a coordonat și editat în paginile revistei *Istina* (unul din primele centre ecumenice catolice din Franța) un dosar de studii pe tema teologiei palamite, iar, mai târziu, ca urmare a operei sale intitulate: *Spiritul care zice: Tată!*, apărută în 1981, a fost cooptat ca expert în elaborarea *Catehismului Bisericii Catolice* și la două colocvii din Vatican (despre antiiudaismul din mediul creștin și despre Inchiziție), care au pregătit actul de căință făcut de Ioan Paul al II-lea în anul jubiliar 2000. El a contribuit și la redactarea documentului roman de clarificare: *Tradițiile greacă și latină privitoare la purcederea Spiritului Sfânt* (Consiliul pentru unitatea creștinilor, septembrie 1995).

Tema relațiilor cu iudaismul a intrat în mod neprevăzut în orizontul preocupărilor sale, după cum mărturisește în „Cuvântul înainte” al cărții, după ce niște evrei i s-au adresat ca să ceară botezul în Biserica Catolică; atunci a realizat că un evreu nu e pregătit pentru Botez la fel ca un alt necreștin, un evreu are o altă relație cu Scriptura, iar intrarea în comunitatea bisericii se face de pe un alt fundament. Cu această chestiune în minte, a recitat toată Biblia. Reflecțiile de atunci, alături de cele ale altor patru teologi, au alcătuit un volum intitulat *L'Unique Israël de Dieu* (=Unicul Israel al lui Dumnezeu, 1987). Contribuția sa de atunci se regăsește în prima din cele patru părți ale volumului de față, sub titlul „Misterul lui Israel în planul lui Dumnezeu” (p. 21-189). O prezentare succintă și sugestivă a conținutului acestei cărți este cea sugerată de motto-ul ei, două versete din parabola evanghelică a fiului risipitor (Lc 15, 31-32): „Fiule, tu ești cu Mine totdeauna și toate ale Mele sunt ale tale. Dar trebuia să sărbătorim și să ne bucurăm pentru că acest frate al tău era mort și a revenit la viață, era pierdut și a fost găsit!”. Parabola este reluată de autor în câteva din paginile cărții sale, în care cei doi fii rezumă fiecare câte o identitate colectivă: fiul cel mic, pe creștinii proveniți din păgânism, întorși de la idolatrie (de la păscutul porcilor), iar cel mare, pe evreii rămași de veacuri fideli Legii, dar fără să adere la vestea

Jean-Miguel Garrigues

Poporul primului Legământ

Abordări creștine ale misterului lui Israel

Editura „Buna Vestire”
Blaj 2013

cea bună care însoțește întoarcerea fiului mai mic și implicit, fără să intre în odaia ospățului pregătit de tată. Atenția autorului în paginile acestei cărți este îndreptată, putem spune, asupra imaginii tatălui care mai întâi așteaptă întoarcerea fiului risipitor, ieșindu-i în întâmpinare, iar apoi același tată care lasă întredeschisă ușa în care se desfășoară ospățul, ba chiar iese pentru a încerca să-l convingă și pe fratele mai mare să intre. Dacă parabola se încheie cu imaginea acestei scene, realitatea istorică este, însă, mai crudă: încăpățănării fratelui mai mare îi corespunde îngâmfarea celui mai mic care ar dori, dacă nu chiar a și încercat să o facă, să închidă acea ușă. Realitatea teologică a situației este rezumată, însă, în cuvintele tatălui adresate fratelui mai mare, cărora, dacă le-a auzit, fratele mai mic nu le-a acordat atenția cuvenită: „Toate ale Mele sunt ale tale...”. Sunt aceleași cuvinte, remarcă autorul, care se găsesc pe buzele lui Isus, în Evanghelia după Ioan, în rugăciunea Acestuia către Tatăl ceresc în seara Cinei de Taină. La această intimitate tainică continuă să fie părtaş fratele mai mare. Israelul, popor „eclezial” (în sens etimologic) dintru început, este unul singur. În unitatea acestui popor se regăsesc *Ecclesia ex gentibus* (Biserica celor dintre neamuri) și *Ecclesia ex circumcisione* (Biserica celor circumciși), împreună formând adunarea mesianică a acestui popor. În această unitate rezidă catolicitatea

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

fundamentală sau originară a Bisericii, Trupul lui Hristos, menită să devină universală prin predicarea apostolică „la toate neamurile”. Evreii care nu au primit Evanghelia continuă să fie membri ai aceluiași Israel al lui Dumnezeu. Biserica și Sinagoga sunt două adunări distincte ale aceluiași Popor, însă nu în sensul a două căi de mântuire. Destinatarii cărții, după cum declară de fapt autorul în Introducere, sunt creștinii, însă cu speranța că unii evrei vor da atenție celor ce creștinii discută pe seama lor. Astfel că înainte de a fi o carte dedicată dialogului iudeo-creștin, aceasta este în mod implicit o carte dedicată dialogului ecumenic: situarea față de identitatea lui Israel este în cele din urmă, sau în cele din început, un factor în definirea propriei identități ecleziale. În acest sens, cartea de față ne face să privim dialogul ecumenic ca pe o ecuație complexă în care situarea față de „rădăcina-Israel” (cf. Rm cap. 9-11) este un factor fundamental.

Prima parte, „Misterul lui Israel în planul lui Dumnezeu”, s-ar putea descrie ca o reflecție eclesiologică (și eshatologică) în lumina acestui mister. Autorul prezintă pe parcursul a șase capitole legătura dintre Israel, un singur popor al Singurului Dumnezeu și Biserică, adunarea mesianică a lui Israel. Este vorba de fapt despre un popor al lui Dumnezeu în două adunări (Biserica și Sinagoga), iar schisma care persistă între acestea nu poate destrăma unitatea Poporului care se întemeiază pe unitatea lui Dumnezeu și pe fidelitatea Sa față de Numele său. J-M Garrigues nu se ferește să folosească expresii care, fără explicații, ar putea părea nepotrivite. El vorbește, spre exemplu, despre *neîmplinirea mântuirii* pentru a dezvolta pornind de aici tema Parusiei, venirea glorioasă a lui Hristos, care înseamnă de fapt realizarea deplină a mântuirii.

Cea de a doua parte a cărții – „Isus și Israel” (p. 129-189) – ar reprezenta o reflecție cristologică și soteriologică din aceeași perspectivă a misterului lui Israel. Se afirmă de la începutul acestei părți: *Mesia se află în centrul speranței lui Israel ca în centrul unei rozete de catedrală. Patriarhii, profeții și regii sunt îndreptați, ca razele unui cerc, spre semnul „femeii care naște” (Is 7, 14), în care se realizează făgăduința mesianică „pe care au văzut-o și au salutat-o de departe” (Evr 11, 13) (p.129).* Isus este prezentat ca templul omenesc al numelui lui Dumnezeu, dar acest mister mesianic a ajuns să scandalizeze pe mulți evrei din epoca sa și până în zilele noastre. Drama se rezumă la observația: o parte din Israel a văzut în mesianitatea transcendentă a lui Isus pe Dumnezeu făcut om, o altă parte nu a văzut și încă nu vede decât un om care se face pe sine Dumnezeu (cf. p.139). Pe baza acestei observații pusă în legătură cu legământul de pe Sinai, Isus este *speranță ridicării lui Israel*.

Partea a treia – „Orbire și iluminare a creștinilor dintre neamuri” (p. 193-241) – ar constitui partea istorică, însă nu atât în sensul relatării episoadelor în general dificile pentru raporturile creștinilor (catolici, mai precis,

aici) cu iudeii, cât în descifrarea „mecanismelor” sociologice, psihologice colective care au dus la cronicizarea unui antiiudaism creștin, uneori cu momente de exacerbare. Actul de căință al Bisericii pentru omisiunile acelora dintre păstorii săi care nu au luminat suficient conștiințele credincioșilor este un motiv de speranță în stabilirea unor relații de apropiere.

Ultima parte, a patra – „În dialog cu evreii catolici și mesianici” (p. 245-310) – reprezintă partea „practică”, principiile practice care decurg în urma reflecției asupra propriei identități ecleziale în raport cu cea a Unicului Israel al lui Dumnezeu. Această ultimă parte începe cu mărturiile de viață și experiență personală a doi teologi și oameni ai Bisericii, care au înțeles împlinirea speranței mesianice în directă și nemijlocită legătură cu poporul evreu. Este vorba despre Jean Marie Aron Lustiger, un evreu catolic devenit cardinal și Ioan Paul al II-lea, papa al cărui pontificat a dezvoltat învățătura Bisericii relativă la poporul ales, concentrată în Declarația *Nostra Aetate* a Conciliului Vatican al II-lea. Autorul insistă asupra acțiunilor concrete ale celor doi: Lustiger prin asumarea convertirii ca o împlinire a speranței mesianice și Ioan Paul al II-lea prin pașii de apropiere care jalonează istoria modernă a Bisericii: vizita istorică la sinagoga din Roma (13 aprilie 1986) sau actul de părere de rău făcut în prima duminică a Postului mare, anul jubiliar 2000. Un loc important în această ultimă parte îl are prezentarea concepției despre relațiile creștinilor cu evreii a Sfântului Toma de Aquino în al său *Comentariu la Epistola către Romani*, concepție care constituie, din perspectiva autorului, bazele unui dialog constructiv și o profundă înțelegere a *misterului lui Israel*. Sunt interesante în această parte a cărții și paginile referitoare la unitatea neamului omenesc ce se realizează prin legământul conjugal în alteritatea bărbatului și a femeii (p. 267-273), a propos la lupta violentă împotriva familiei care, vedem, că se duce astăzi mai ales în occident.

În Concluziile cărții autorul conferă Scaunului apostolic roman, Romei creștine, o semnificativă pondere eclesiologică, plecând de la această existență a evreilor catolici, considerată de autor drept structurală Bisericii și nu doar un fapt istoric de la începuturile ei. Roma constituie, dealtfel, locul mărturiei supreme a celor a doi apostoli, unul – Petru – al celor din tăierea împrejur (*ex circumcissione*), celălalt – Pavel – al celor dintre neamuri (*ex gentibus*).

Pr. Cornel DÎRLE / Pr. Adrian LUNG

Această carte este disponibilă la Schitul Sfânta Cruce, str. Gudea nr. 281, 547575 Stânceni (MS). Tot în această mănăstire carmelită a avut loc anul trecut un colocviu despre *IDENTITATEA LUI ISRAEL ȘI A BISERICII, ASTĂZI*. Actele colocviului sunt disponibile în revista *Mikhtav* nr. 68 editată la Schitul din Stânceni.

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă

Un grup de aproximativ 30 de elevi din clasa a III-a A de la Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu” Oradea au celebrat pentru prima dată în viața lor Sacramentul Spovezii și, în mod solemn, Sfânta Împărtășanie. Evenimentul s-a desfășurat joi, 29 mai 2014, în Sărbătoarea Înălțării Domnului la Cer, în cadrul Sfintei Liturghii săptămânale a claselor de la Step by Step, în Catedrala Sf. Nicolae.

Îmbrăcați în hăinuțe albe și cu lumânări aprinse în mână – simbolizând puritatea sufletească, cei 28 de copii, împreună cu preoții și cu doamnele învățătoare, l-au primit la intrarea în catedrală pe PS Virgil Bercea care a celebrat Sf. Liturghie, conducându-l în procesiune spre Sfântul Altar.

Sfânta Liturghie a fost animată de sărbătoriți, în special, dar și de cei peste 130 de copii din clasele de Step by Step care au participat la bucuria colegilor lor, cântând și recitând rugăciunile din cadrul slujbei.

La omilia pe care a ținut-o, PS Virgil i-a invitat pe copii să-ți înalțe sufletul spre în această sărbătoare și să se bucure pentru primirea celor două sacramente deosebite. De asemenea a lansat câteva întrebări referitoare la formarea spirituală și cateheza pregătitoare pe care micuții au făcut-o de-a lungul anilor împreună cu Pr. Anton Cioba – directorul spiritual al liceului și Pr. Ovidiu Duma – parohul catedralei, dar și cu doamnele învățătoare și profesoara de religie.

Înainte de rostirea Simbolului Credinței copiii și toți cei prezenți au fost invitați de PS Virgil să-și înnoiască promisiunile făcute la botez. Toți au răspuns în cor: Ne lepădăm de Satana și de toate lucrurile lui, de toate uneltirile lui și de toți slujitorii lui. Ne unim cu

Cristos și credem lui ca unui Împărat și Dumnezeu.

În momentul împărtășaniei, cu emoție, copiii s-au apropiat de Sfântul Sacrament al Altarului, primit din mâna arhiereului, unindu-se cu Cristos – cel pe care, prin faptele bune și prin rugăciune, s-au angajat să îl propovăduiască pentru tot restul vieții lor.

Evenimentul nu s-a încheiat înainte de împărțirea darurilor – Sfânta Scriptură pentru copii, cea care le va fi de acum izvor de învățătură și diploma care la va aminti totdeauna de acest eveniment deosebit. La final copiii și-au făcut poze cu episcopul, cu preoții prezenți dar și cu învățătoarele și membrii familiilor lor, urmând ca apoi să împărtășească din bucatele pregătite pentru acest eveniment.

Mulțumim Domnului pentru aceste momente de har pentru toți cei prezenți și încredințăm pe toți copiii iubirii Sale divine și protecției Mamei Sale, Preacurata Fecioară Maria.

Biroul de presă

Prima Sfântă Împărtășanie

Duminică, 8 iunie, de sărbătoarea Rusaliilor, la Mănăstirea Franciscană „Maica Domnului” din Oradea un număr de 12 copii au venit la biserică cu bucurie dar și cu emoție, deoarece pentru ei se realiza un lucru minunat: pentru prima dată îl primeau pe Isus Euharisticul în inima lor. Frumos îmbrăcați și iradiind de fericire au intrat în biserică unde au fost întâmpinați cu căldură de către credincioși. Copiii din grupul „Dominic Savio” au animat Sf. Liturghie, coordonați fiind de Sr. Felicia Unguru O.A.

Liturghia a fost celebrată de Pr. Mihai Vătămănelu și Pr. Cristian Tiba. După Sfânta Liturghie am coborât la subsolul bisericii unde a fost pregătită o agapă pentru sărbătoriți.

Mulțumim lui Dumnezeu pentru această minunată sărbătoare.

Pr. Cristian TIBA

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă

Ziua de duminică, 1 iunie a acestui an a adus unui grup de aproape 30 de copii din clasa a III-a B de la Liceul Greco-Catolic "Iuliu Maniu" Oradea și din Parohia "Schimbarea la Față" Velența, Oradea un dar deosebit: cu bucurie și emoție în suflet au făcut Prima Spovadă și l-au primit pe Isus în sufletul lor, făcând Prima lor Împărtășanie Solemnă.

Evenimentul a fost celebrat în cadrul Sfintei Liturghii arhieriești celebrată de PS Virgil Bercea împreună cu un sobor de preoți la orele 10.00 în Biserica "Schimbarea la Față" din cartierul Velența, Oradea.

Copiii împreună cu preoții și doamnele învățătoare au intrat în procesiune în biserică, unde au fost întâmpinați de familiile lor și de membrii comunității.

În cuvântul de învățătură pe care l-a rostit, PS Virgil le-a mulțumit și i-a felicitat pe părinții copiilor pentru că i-au adus la biserică. "Spre deosebire de alți copii, aceștia au ceva în plus: îl au pe Domnul. Iar de-a lungul vieții lor vor ști că, fie în necaz, fie în bucurie, Isus este prezent în viața lor și îi va ajuta să se bucure de cele bune și să treacă peste greutăți" – i-a asigurat episcopul pe cei prezenți la eveniment. A avut de asemenea un dialog cu cei mici, aceștia arătându-și cunoștințele dobândite în urma catehezei făcute de Pr. Paul Popa, asistent spiritual al claselor de Step by Step din str. Gen. Magheru, de doamnele învățătoare și de profesorele de religie.

Momentul solemn a fost primirea Sfintei Taine a Împărtășaniei, copiii arătându-se mișcați și emoționați.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, sărbătorii au ținut un concert de cântece religioase, încântându-i pe toți cei prezenți cu glasurile lor îngerești, urmând apoi să se bucure împreună cu toții: copii, părinți, membrii ai familiilor și membri ai comunității de agapa ce s-a făcut în sala din subsolul bisericii.

Domnul, cel pe care acești copii l-au primit în mod solemn în Sfântul Sacrament al Euharistiei, să le fie călăuză lor și celor pe care aceștia în vor avea în preajmă iar Maica Sfântă să-i ocrotească în toată viața lor.

Biroul de presă

Taina Sfintei Împărtășanii la Carei

Cu ocazia Sfântului Praznic al Rusaliilor, două fete din Oradea au trăit duminică, 8 iunie 2014, un moment emoționant și de mare bucurie. Olivia Maria Popoviciu și Iulia Raluca Boroș au primit la biserica „Sfântul Apostol Andrei” din municipiul Carei, Taina Sfintei Împărtășanii. Evenimentul a fost celebrat în cadrul Sfintei Liturghii de părintele vicar foraneu greco-catolic, Radu Filip împreună cu ipodiaconul Istvan Deac.

Cele două fete au intrat în biserică împreună cu preoții unde au fost întâmpinate de familiile lor și de creștini. Sfântul lăcaș în care s-a desfășurat ceremonia religioasă nu a fost ales întâmplător și s-a datorat faptului că o parte dintre părinți și bunicii ambelor miresuțe provin din orașul Carei.

De dimineață, copilele au făcut Prima Spovadă și apoi au participat în timpul slujbei religioase de Rusalii la Prima Împărtășanie Solemnă.

După aceasta, cele două fete au rostit, cu emoție în voce, câte o poezie religioasă. La finalul recitalului, preotul Radu Filip a înmănat fiecăreia un rozar și o fotografie a bisericii, adresându-le totodată o rugămințe: „Vă rog să stați aproape de Sfânta Biserică. Acest moment unic din viața voastră să vă rămână veșnic viu în suflete și oriunde viața vă va duce să știți că sunteți

oricând bine primite aici, iar duminica Rusaliilor petrecută în Carei să rămână o amintire dragă pentru voi și familiile voastre”.

În încheierea liturghiei, părintele Radu Filip a felicitat părinții și le-a mulțumit, spunându-le că este onorat că au ales biserica din Carei pentru acest eveniment.

www.buletindecarei.ro

Reînființarea Reuniunii mariane în Parohia Olosig, Oradea

Duminica a VI-a a Sfințelor Paștilor, a Orbului din naștere, a oferit credincioșilor din Parohia Greco-Catolică Olosig din Oradea fericitul prilej de a trăi împlinirea unei alte năzuințe, reînființarea grupului de rugăciune al Reuniunii Mariane „Mama Înțelepciunii”. Evenimentul, care a avut loc în biserica „Sf. Mucenic Gheorghe”, în cadrul Sfintei Liturghii duminicale, a fost prezidat de către părintele paroh Eduard-Felician Fischer, având bucuria de a o avea alături pe Doamna profesoară Otilia Bălaș, președinta Reuniunii Mariane „Neprihănită Zămislire” și coordonatoarea Reuniunilor Mariane în cadrul Eparhiei de Oradea.

Reuniunea Mariană „Mama Înțelepciunii” reunește atât marianiști cu vechime, care cu această ocazie și-au reconfirmat angajamentul față de Preacurata Fecioară Maria, dar și pe cei noi, primiți cu această fericită ocazie. Ritualul primirii membrilor în Reuniunea Mariană cere exprimarea adeziunii totale față de Dumnezeu și de Biserică, trăind spiritul Evangheliei lui Hristos sub oblăduirea Preacuratei. Aceste angajamente au fost public afirmate de toți membrii marianiști, după care au primit însemnele specifice, constând în medalia cu chipul Preacuratei Fecioara Maria, rozarul ca simbol general al rugăciunii mariane și diploma care atestă calitatea de membru ordinar.

La finalul evenimentului, doamna profesoară Otilia Bălaș a reiterat în câteva cuvinte importanța existenței Reuniunii Mariane într-o parohie greco-catolică, amintind magisteriul marian al unor Pontifi Romani, precum Pius al XII-lea, Sf. Ioan al XXIII-lea, Sf. Ioan Paul al II-lea, care au manifestat cu solitudine importanța și necesitatea devoțiunii și a rugăciunii către Mama lui Cristos și a Bisericii. De asemenea, s-a

făcut referință și la vrednicii păstori ai Bisericii Greco-Catolice, Preasfințiții episcopi Demetriu Radu și Valeriu-Traian Frențiu, care au fost promotori și susținători ai Reuniunii Mariane. Vrednică de pomenire este și inițiativa de pionierat pe care a întreprins-o Protopopul orădean de odinioară, Părintele Ioan Genț, dându-și concursul ca în 28 decembrie 1913, în aceeași biserică „Sf. Mucenic Gheorghe”, să poată înființa prima Reuniune Mariană de pe cuprinsul Eparhiei de Oradea. Împlinirea acestui eveniment a adus deopotrivă multă bucurie atât precursorilor noștri, aflați în împărăția Tatălui ceresc, cât și celor prezenți care și-au încredințat întreaga lor viață ocrotirii Preacuratei Fecioare Maria, spre a primi binecuvântarea ei cerească: Cu blândul Isus, să ne binecuvânteze Fecioara de sus!

Pr. Eduard-Felician FISCHER

INVITAȚIE

Cu ocazia hramului Schitului, la 6 August 2014, se va desfășura colocviu cu tema “Evrei și creștini, pentru aprofundarea dialogului”. Iată programul:

SCHIMBAREA LA FAȚĂ LA STÂNCENI

Ora 9³⁰ Orele canonice

Ora 10⁰⁰ Sfânta Liturghia pontificată de P.S.

Alexandru Mesian

Ora 14⁰⁰ Colocviu „Evrei și creștini, pentru aprofundarea dialogului”

Moderator : Prof. Univ. Dr.Tereza Sinigalia (București) Marele Rabin Rafael Shafer (București), *Imaginile în iudaism*

Dr. Alexandru Ioniță (Sibiu), *De la Exod 20 la venerarea icoanelor în Biserica Ortodoxă*

Dr. Tereza Sinigalia, *Teme vetero-testamentare în pictura bisericii mănăstirii Sucevița*

P. Lucian Lechintan sj (Roma), *O tema vetero-testamentara in decorul absidei altarului: „Cortul*

Marturiei” - originea si semnificatia in pictura murala bizantina si post-bizantina

P. Damase Zuazua ocd (Spania), *Sfânta Tereza a lui Isus și imaginile*

Forum European Ortodox-Catolic

În perioada 2-6 iunie s-a desfășurat la Minsk, în Belarus Întrunirea celui de-al IV-lea Forum Ortodox-Catolic. Din partea Conferinței Episcopilor din România a participat PS Virgil Bercea, Episcop greco-catolic de Oradea. Mai jos redăm Comunicatul final al întâlnirii.

“Ca păstori dorim să continuăm să transmitem cât mai bine învățătura morală a poporului nostru, iar ca cetățeni, să o prezentăm Guvernelor noastre și instituțiilor europene. Suntem convinși că comunitățile creștine sunt în măsură să acționeze ca și martori a ceea ce e bine pentru toți, întrucât se inspiră din Evanghelia lui Cristos. În Cristos găsim izvorul de inspirație care ne reînnoiește și ne conduce la un sens al responsabilității mai bun în Europa și în lumea de astăzi”. Despre aceasta au scris participanții la cel de-al IV-lea Forum European Ortodox-Catolic în mesajul aprobat la finalul întâlnirii cu tema: Religie și diversitate culturală: provocări pentru bisericele creștine din Europa.

Mesajul are nouă puncte, dezvoltând unele probleme discutate pe parcursul întâlnirii: religia și realitatea culturală în Europa de astăzi, rolul și valorile umane și creștine în societățile europene multiculturale contemporane, libertatea religioasă și reînnoirea morală a Europei.

“Mesajul nostru – scriu participanții – dorește să fie un semn de bucurie și de speranță... știm că mulți suferă și sunt în căutarea unui cuvânt care să dea sens vieții lor. Așadar, acolo unde moralitatea creștină a fost respinsă, un sentiment de goliciune îi duce pe mulți la disperare și nihilism. Biserica oferă valori constante încorporând umanitatea în Cristos, izvorul tuturor valorilor adevărate”.

Semnificația profundă pe care reprezentanții bisericilor doresc să o transmită este că: “crența în Cristos nu desființează diversitatea umană ci îmbogățește și promovează elementele adevărului și binelui, deja prezente în culturile umane”. Întâlnirea de la Minsk s-a desfășurat în capitala bielorusă, la invitația Exarhului Patriarhal a întregii Belarusiei, Mitropolitul Pavel al Minsk-ului și Sluzk-ului. Lucrările au fost conduse de cei doi copreședinți ai Forumului: Mitropolitul Ghenadie din Sassima al Patriarhatului Ecumenic și Cardinalul Erdő Péter, președinte al CCEE. Participanții și-au exprimat profunda gratitudine către biserica locală a Mitropolitului Pavel și a Excelenței Sale Tadeusz Kondrusiewicz, Arhiepiscop de Minsk-Molihev, pentru importanta implicare în susținerea Forumului. Lucrările s-au deschis cu o rugăciune pentru pace în Europa și Ucraina, în cripta bisericii – monument al tuturor sfinților și victimelor inocente din Patria de Minsk, un important edificiu ridicat ca mărturie dar și un dar, pentru generațiile viitoare, a îndelungatei istorii de suferință și martirie a poporului bielorus.

Peste 35 de reprezentări ai bisericilor ortodoxe prezente în Europa și a Conferințelor Episcopale din Continent au îmbrățișat cu entuziasm mesajele lor adresate de Sanctitatea Sa, Patriarhul ecumenic Bartolomeu, de

Sanctitatea Sa Papa Francisc și de Sanctitatea Sa Patriarhul Kirill al Moscovei și al întregii Rusii, acesta din urmă fiind citit de către Eminența Sa, Mitropolitul Hilarion din Volokolamsk, președintele departamentului pentru afaceri externe a Patriarhatului de Moscova.

Pe lângă bogatele sesiuni de lucrări din sală, reprezentanții celor 22 de țări europene au putut experimenta generoasa ospitalitate a unei națiuni care pentru mult timp a fost izolată de restul Europei, dar și a unui popor care a știut să-și construiască o identitate deschisă spre dialog dând o mărturie de unitate împotriva oricărei tentative de separare. Belarus, țară de legătură între plămânul oriental și cel occidental al continentului, se dovedește a fi punte într-o Europă care încă astăzi trebuie să învețe să respire cu ambii săi plămâni.

De-a lungul întâlnirii participanții au putut experimenta călduroasa primire a autorităților civile și a președintelui Republicii Belarus, Excelența Sa Alexander Lukashenko, care, în repetate rânduri, pe parcursul audiențelor date participanților, a subliniat faptul că ortodoxia și catolicismul au avut un rol decisiv în istorie în vederea determinării mentalității și a caracterului național a națiunii bielorusă astfel încât “astăzi, credința creștină reprezintă o componentă fără egal a viziunii și a vieții spirituale a majorității cetățenilor noștri”.

Miercuri, 4 iunie, participanții la Forum i-au întâlnit pe unii ambasadori pe lângă Statul Belarus, cu ocazia unei recepții la Nunțiatura Apostolică din Belarus, organizată de către Excelența Sa Claudio Gugerotti, în onoarea Papei. Întâlnirea s-a încheiat cu o vizită la Muzeul național, la Bibliotecă și la comunitățile locale catolice și ortodoxe. Întâlnirea de la Minsk a fost posibilă și datorită multor ani de experiență a Christian Educational Center ‘Sf. Metodie și Ciril’ (www.christeducenter.by), a cărui mare experiență în organizarea proiectelor ecumenice s-a dovedit a fi foarte folositoare, acesta aflându-se sub conducerea Eminenței sale Mitropolitul Filaret, actualul Exarh Patriarhal onorific a întregului Belarus.

Cursul festiv la Facultatea de Teologie Greco-Catolică din Oradea

*„Să ne bucurăm, aşadar;/Cât încă suntem tineri
/Fiindcă dup-o tinereţe agitată, /Şi-o bătrâneţe-ngreunată,
/Tărâna ne va avea pe toţi.*

*Viaţa ne este scurtă/Va fi terminată prea curând,
Moartea vine fulgerător/Atroce ne agaţă-n ghearele-i./
Nimeni nu-i cruţat de-aceasta.*

*Trăiască şcoala!/Trăiască profesorii!/Trăiască
fiecare-ntrebător!/Trăiască fiecare-ntrebătoare!/Fie ca
ei să-nflorească de-a pururi!”/Gaudeamus igitur*

Sunt cuvintele pe care cei mai noi absolvenţi ai cursurilor Facultăţii de Teologie Greco-Catolică, Departamentul Oradea a Universităţii Babeş-Bolyai Cluj Napoca, au păşit în Aula Magna a Seminarului Teologic Greco-Catolic din Oradea, pentru a participa la cursul festiv cu ocazia finelui unui nou ciclu de studii.

Astfel, data de 22 mai 2014 va rămâne o dată semnificativă în special pentru absolvenţi dar nu numai întrucât alături de ei au mai fost profesori, părinţi şi apropiaţi ai acestora. O nouă promoţie îşi ia zborul, luând cu asalt turbulenţele vântului vieţii acesteia. La acest eveniment deosebit de important au luat parte aşadar formatori, profesori, responsabili, părinţi şi apropiaţi ai studenţilor din anul terminal IV.

Deschiderea cursului festiv a început cu o rugăciune, după care Preasfinţia sa, Episcopul Virgil Bercea a adresat câteva gânduri atât tinerilor absolvenţi cât şi tuturor invitaţilor: „îndemnul său a fost de a îndrăzni, de a învăţa toate neamurile, învăţături primite din prea plinul inimii profesorilor, prin urmarea datoriei ce le revine absolvenţilor este de a da mai departe darul pe care l-au primit – să-l dăruiască mai departe pe Cristos care rămâne în continuare prezenţă în viaţa lor”.

Odată cu ultima strigare a catalogului de către domnul profesor şi director de departament Ionuţ Popescu, acesta a precizat câteva gânduri, amintind de valul de tinereţe oferit odată cu finele fiecărei generaţii, “val ce ne poate duce cu gândul pe toţi la nemurire”. Invitaţia sa a fost la neuitare, la continuarea rugăciunii, la păstrarea legăturilor precum şi la apelarea la idealurile cele mai înalte în momentele cele mai dificile ale vieţii.

Titlul acestui curs festiv a fost: „Chipul chemării noastre” şi a fost ținut de către profesorul de suflet al anului IV, maestrul Radu Ioan Mureşan. Întreaga prezenţă s-a putut bucura de cuvintele de învăţătură – un mesaj de suflet din partea maestrului. „Ce înseamnă într-un cuvânt această chemare,

acest chip al chemării? ... E nevoie aşadar de a fi treji, chemare ce presupune multă atenţie”. Invitaţia venită pentru fiecare dintre student şi nu numai, a fost de a căuta răspunsuri, de a trăi stări de navigare nu în apropierea ţărmlui, a coastei, ci în largul acestei lumi. „Căci astfel, prin expunerea în primejdia valurilor, se poate ajunge la cunoaşterea unui ţel pe care nici măcar faptul de a nu-l putea atinge nu te mai poate descuraja”. Această ieşire în larg semnifică atât căutarea înţelegerii comune, a unităţii, a dialogului, al dezbaterei sincere şi politicoase, precum şi dezvoltarea capacităţii de a înfrunta cu tenacitate lucrurile cele mai înalte, a unui spaţiu spiritual ce ajută la modelarea propriei chemări. Aşadar invitaţia la care s-a apelat a fost cea de a se continua la lucrarea propriei înfăţişări, ce poate arăta cine suntem şi încotro ne îndreptăm.

Studentul Bonţe Cristian din anul III, la preluarea tradiţionalei chei, a adresat câteva cuvinte ce invitau de asemenea la curaj în a deschide uşa necunoscutului, asemenea pelerinilor ce după o bună bucată de drum sunt nevoiţi a-şi urma propriul traseu.

Nu în ultimul rând, şeful de promoţie Daniel Cătălin Piţ, a adus, în numele tuturor absolvenţilor, mulţumirile adresate Preasfinţiei Sale Virgil Bercea pentru sprijinul acordat pe întreg parcursul acestor patru ani de studiu şi formare, tuturor responsabililor şi formatorilor, întreg colectivului de profesori, dar şi principalilor susţinători – familiile. „Prietenii care s-au legat între noi sunt deosebite pentru că ele s-au format întru Cristos”.

Se cuvine aşadar ca să aducem laudă şi preamărire Bunului Dumnezeu pentru toate harurile revărsate asupra tuturor, mulţumiri familiilor şi tuturor celor dragi. Întâlnirile noastre nu se vor sfârşi aici, întrucât prin invitaţia la unitate în rugăciune se pot doborî orice bariere de distanţă, apartenenţă, convingere sau de orice alt fel.

Vlad HIRIŞ

Emoții și lacrimi la sfârșitul claselor a XII-a

Și pentru absolvenții celor două profiluri a Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu” (teologie și matematică – informatică) a sosit momentul să se despartă de colegi și de profesori și să pornească pe drumuri separate.

Despărțirea s-a făcut într-un cadru festiv și emoționant la care au participat protopopul greco-catolic de Oradea, Gavril Buboi, și episcopul Virgil Bercea, joi, 29 mai 2014.

„Nu uitați că sărbătoarea voastră coincide cu sărbătoarea Înălțării Domnului. Și sufletele și speranțele voastre trebuie să se înalțe către zări. Uneori vă va fi greu în viață, alteori, ușor. Să nu uitați însă că dacă-l veți lua pe Domnul cu voi, drumul vostru va fi mai ușor. Dumnezeu să vă binecuvânteze pașii pe calea vieții, iar Maica Sfântă să vă ocrotească”, le-a spus PSS Virgil Bercea absolvenților Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu”.

Festivitatea a fost completată de emoția părinților prezenți, care au trăit acest moment unic alături de copiii lor.

Liceenii, sprijiniți de prof. Antonia Nica și prof. Andrei Cristea, au organizat cu minuțiozitate cursul festiv de absolvire a liceului. Directorul instituției de învățământ, prof. Andrei Cristea, le-a reamintit elevilor valorile morale importante de urmat în viață și le-a urat succes în tot ceea ce va urma.

Profesorul Cristea a acordat deja tradiționalele burse de performanță, în valoare de 300 de euro/elev, oferite cu sprijinul Asociației Progetto Arcobaleno din

Italia, celor mai buni trei absolvenți.

Cei trei elevi care au încheiat cu medii aproape de 10 au fost: Mădălina Costea – șefa promoției (media 9,99), Andrada Ghețe și Alexandra Szucs.

„Ziua de azi este un avans spre trenul care mă va duce la Facultatea de Medicină din Cluj. Cu siguranță va fi un drum greu, dar cu sfaturile și încurajările primite în liceu, voi răzbi. Voi fi legată de acest liceu, în care am stat 12 ani. A fost locul în care m-am dezvoltat, am crescut și sunt ceea ce sunt”, a spus Mădălina Costea.

Diplome, de această dată de fidelitate, au primit și elevii care au rămas în liceu din clasa I până în clasa a XII-a.

Elevii au rostit discursuri în care au elogiat calitățile profesorilor pe care îi vor lua ca modele de viață și le-au mulțumit acestora pentru cunoștințele, sfaturile, sprijinul, înțelegerea și pasiunea lor.

Printre cântece, premii, discursuri și lacrimi, liceenii au rememorat, apoi, momentele și activitățile frumoase la care au participat.

Crina DOBOCAN
www.bihon.ro

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2014

IULIE

Universală: Pentru ca practicarea sportului să fie mereu ocazie de fraternitate și creștere umană.

Pentru evanghelizare: Pentru ca Spiritul Sfânt să susțină opera laicilor care vestesc evanghelia în țările cele mai sărace.

AUGUST

Universală: Pentru ca refugiații, constrânși să abandoneze casele lor din cauza violenței, să găsească primire generoasă și să aibă ocrotite drepturile lor.

Întâlnirea copiilor din Eparhia de Oradea

Sâmbătă, 31 mai 2014, la Liceul "Don Orione" din Oradea, a avut loc Întâlnirea Copiilor din Eparhia de Oradea cu Preasfințitul Virgil. Tema întâlnirii din acest an, a fost: "Domnul este de partea mea, nu mă tem de nimic"! Ps 118,6

Cei aproape 1000 de copii, împreună cu peste 150 de însoțitori: preoți, dascăli, părinți, coordonatori și animatori care i-au însoțit au petrecut o zi plină de har în jurul Păstorului Eparhiei noastre, Preasfințitul Virgil.

Programul zilei a început cu primirea participanților, apoi a continuat cu Sfânta Liturghie, unde în mod deosebit am mulțumit Domnului pentru toate harurile primite. Copiii au mulțumit, deasemenea, părinților, educatorilor, preoților, binefăcătorilor și tuturor celor care se îngrijesc de ei.

Preasfințitul Virgil, în cuvântul adresat copiilor, le-a mulțumit pentru că au venit la această întâlnire într-un număr atât de mare. A subliniat cuminența lor, iar pentru această atitudine a copiilor, Preasfințitul a recunoscut harul lui Dumnezeu precum și munca părinților, educatorilor, preoților, preoteselor și călugărițelor. Pornind de la tema zilei: "Domnul este de partea mea, nu mă tem de nimic"! (Ps 118,6), Preasfințitul ne-a spus că atunci când suntem cu Domnul reușim în toate planurile noastre, la școală, în familie, cu prietenii și nu ne poate fi teamă de nimic pentru că Isus Domnul este prietenul cel mai bun, mai ales al copiilor.

Sărbătoarea a continuat într-un spirit de bucurie și comuniune, luând masa împreună după care s-a dat curs

programului recreativ (cântece, dansuri, jocuri...). Acest program a fost pregătit de către animatorii și voluntarii de la Oratoriu-Scout-Liceul "Don Orione", Oratoriul "Maria Imaculata", Seminarul Teologic, Colegiul "Sfânta Familie", Grupul "Allegría" de la Mănăstirea Franciscană și ASTRU.

O parte a programului s-a desfășurat sub formă de concurs între participanții din protopopiate, iar la sfârșitul întâlnirii au fost premiați cei mai buni.

Surpriza zilei a constat în prezența a doi magicieni invitați pentru a-i încânta pe copii: Eduard și Bianca – campioni naționali în magie, cei care au ajuns până în semifinale la "Românii au talent". Aceștia, prin numerele lor, i-au încântat și fascinat pe copiii care s-au arătat deosebit de bucușii.

La final doamna Ramona Dragoș și Pr. Paul responsabili cu Biroul Pastoral, organizatorul principal al întâlnirii, au mulțumit copiilor prezenți. Mulțumiri deosebite celor ce au participat la concursul de desene pe tema întâlnirii și în mod deosebit lui Alexandru Ghiulai, clasa a III-a de la Liceul "Don Orione", câștigătorul desenului aplicat apoi pe toate tricourile pe care participanții le-au primit. S-a mulțumit gazdelor întâlnirii, Comunitatea "Don Orione" (Pr. Mihai Fechetă și Pr. Vicar Florian Gui, Frații Cătălin și Gabriel), colaboratorilor Biroului Pastoral Oradea, voluntarilor prezenți, preoților, dascăliilor, și tuturor celor care au acceptat invitația la sărbătoarea copiilor.

Pr. Mihai FECHETĂ

Încheierea anului catehetic la Zalău

Sâmbătă, 14 iunie 2014, a avut loc la Zalău încheierea Anului Catehetic. Cu această ocazie s-a organizat o ieșire cu toți copiii și tinerii din cele două parohii greco-catolice, „Sfânta Familie” și „Sfinții Petru și Pavel”. La întâlnire au fost invitați și părinții copiilor.

Programul a început la ora 10:00 cu adunarea tuturor în curtea Surorilor Sfintei Inimi a lui Isus, de unde s-a pornit înspre poienița din pădurea Aghireș, un loc minunat de comuniune, de relaxare și joacă.

S-a desfășurat un „adevărat” meci de fotbal între tătici și băieți, s-a cântat și s-a dansat, s-au desfășurat diferite concursuri, la care au participat și părinții. Sfântul Rozar a încununat această zi minunată, făcând să coboare în sufletele celor prezenți harul binecuvântat al Sfintei Fecioare.

Echipa bucătarilor și-a făcut datoria într-un mod desăvârșit, pregătind pentru toți cei prezenți mici și un delicios bogracs.

Mulțumim bunului Dumnezeu pentru această zi,

preoților participanți: pr. Fiț Alexandru - principalul animator - și pr. Ciprian Robotin, surorilor, minunaților tătici și deosebitelor mămică și nu în ultimul rând tuturor copiilor mai mici și mai mari.

Sr. CORNELIA

Jurnal cercetășesc: Ieșirea patrului „Ursul” la Călășea

În perioada 14-15 iunie a.c., patrula „Ursul” din cadrul Asociației „Cercetașii Români Uniți”, însoțiți de drumeții în serviciu Antoniu Suciu, Cristian Matus și Chindriș Vasile, au participat la o ieșire în satul Călășea, localitate din apropierea orașului Aleșd, ieșire care a avut ca temă „Cercetașul vede în natură lucrarea lui Dumnezeu; el iubește plantele și animalele”.

După sosirea la locul de campare, cercetașii din patrulă au instalat corturile, apoi, după o scurtă pauză, alături de drumețul Vasile Chindriș au făcut atelierul de transmisiuni - Codul lui Morse – cu scopul de a învăța să scrie în acest alfabet. Imediat după terminarea acestei activități cu toții au luat prânzul, iar apoi, alături de drumețul Antoniu Suciu, patrula a făcut un atelier

de construcții în cadrul căruia a învățat să facă două noduri. Programul a continuat cu explorarea zonei din jurul „taberei” și aprovizionarea cu apa rece de la izvorul din apropiere. Apoi s-a pregătit cina, mâncarea preparată fiind supă de cartofi. Seara, patrula a pregătit Veghea în jurul focului de tabără, în cadrul căreia s-a organizat o scenetă pe baza temei și câteva jocuri și cântece. La final, drumețul Cristian Matus a făcut o scurtă meditație pe baza Sfintei Evanghelii din ziua curentă. Stingerea a fost dată la ora 22:00.

Ziua următoare a început cu trezirea și înviorearea, iar apoi cu toții au luat micul dejun. Pentru că era duminică, cercetașii au pornit spre satul Gălășeni unde au ascultat Sf. Liturghie, distanța străbătută fiind de aproximativ de 7 Km dus-întors. După întoarcerea de la Biserica, patrula s-a echipat de drum, au strâns corturile și au curățit locul de tabără, prânzul fiind luat la familia Sabău din satul Călășea. După masa de prânz, s-a făcut o scurtă plimbare, unde au fost împărtășite impresiile acestei ieșiri.

Ieșirea s-a terminat cu întoarcerea acasă. Cu toții am încercat să învățăm cât mai multe, dar, în primul rând, am învățat că fără munca în echipă nu se poate realiza nimic, o astfel de acțiune fiind sortită eșecului. La final, în gara Oradea, cercetașii reușiți în „careu” s-au despărțit cercetășește, exprimându-și dorința de a participa la cât mai multe ieșiri.

Vasile CHINDIȘ

Icoana Maicii Sfinte de la Guadalupe la Aleșd

În binecuvântatele zile de 12-13 iunie 2014, zeci de aleșdeni și nu numai, i s-au rugat la Icoana Fecioarei Maria de la Guadalupe și au vizionat videoproiecții/documentare cu caracter educativ-moral în scopul apărării vieții. Evenimentul s-a desfășurat în Biserica Greco-Catolică „Izvorul Tămăduirii” din Aleșd, jud. Bihor și a fost condus de către Pr. paroh Sorin Roșca și Pr. Ioan Chișărău - președintele Asociației ”Darul Vieții” din Timișoara. Au mai participat la eveniment și fostul paroh, Pr. Hegyeș Ioan Cristian și Pr. Polac Romeo Mircea din parohia Beznea, jud. Bihor.

Oamenii au fost convinși că rugându-se la icoana Fecioara Maria îi va ajuta sau chiar îi va vindeca „Soția mea este bolnavă și am venit să mă rog pentru ea, sper să se facă bine” a declarat un bătrân care a mers să se închine icoanei Fecioarei Maria.

Icoana făcătoare de minuni a Sfintei Fecioare Maria de Guadalupe este cunoscută ca nefiind pictată de mână omenească, cea care a determinat pe azteci să renunțe la sacrificiul copiilor inocenți în sec, al XVI-lea, de altfel este și singura consacrată ca Protectoare a pruncilor nenăscuți.

Icoana este o copie fidelă în mărime naturală a originalului, care se află în Mexic, iar episcopii catolici de acolo au binecuvântat periplul ei prin bisericile lumii pentru oprirea avorturilor.

Mulțumim lui Dumnezeu pentru aceste minunate zile!

Pr. Sorin ROȘCA

Sărbătoare în Parohia Sărsig

Duminica, 15 iunie 2014, în parohia din Sărsig, județul Bihor, a fost sărbătoare.

Părintele paroh Florin Ghiulai a săvârșit Sfânta Liturghie împreună cu părintele Cristian Bălănean, iar la sfârșitul ei au sfințit statuetele Sfântului Anton, ale Fecioarei Maria și ale Domnului Isus Hristos, care fuseseră scoase din biserică în 1948.

Un alt eveniment important a fost și prima încreștinare a unui copil în biserica greco-catolică din Sărsig după 65 de ani!

Mulțumim lui Dumnezeu pentru toate!

Pr. Florin GHIULAI

Lansarea volumului „Marginalii la o absență”

În organizarea Asociației Caritas Eparhial Oradea și a Primăriei Oradea, poetul și eseistul Ioan F. Pop și-a lansat joi, 22 mai, cel de-al X-lea volum: „Marginalii la o absență”.

Cartea a fost închinată fiului său, Octavian, fiind o confesiune eseistică a autorului, un jurnal în care poetul dezvăluie o parte profundă a sa. Volumul a văzut lumina zilei la Editura Galaxia Gutenberg din Târgul Lăpuș. Alături de autor, despre noul volum au vorbit episcopul greco-catolic de Oradea, PSS Virgil Bercea, prof. univ. dr. David Marius Cruceru și scriitorul Ioan Moldovan, directorul Revistei „Familia”.

„Sunt gânduri care încep și se termină abrupt, fără titlu, introducere sau cuprins. Fiecare cititor poate descoperi în carte, dacă vrea, în carte gânduri profunde. Dacă nu, el va fi marele absent”, a afirmat PSS Virgil Bercea.

În viziunea poetului Ioan Moldovan, cartea este un jurnal, în care autorul își prezintă gândurile ascunse, un jurnal în care evenimentele concrete sunt suprimate.

„În pagină s-a strecurat și limpezit o etalare a sinelui, cât mai eliberat de accidente imediatului. Este o carte de maturitate cu care ajunge în centrul personalității sale creatoare”, a mai adăugat renumitul poet. Evenimentul a fost moderat de preotul Olimpiu Todorean, președintele Caritas Eparhial Oradea.

Crina DOBOCAN, www.bihon.ro

Ziua Școlii Ardelene

România, ca națiune europeană integrată, nu este o realizare exclusivă a politicii actuale. Asemeni cu a tuturor națiunilor din Uniunea Europeană, conștiința continentală a românilor a secondat întregul demers al istoriei noastre. Originea latină, romană, este rădăcina axiologică pe care s-a întemeiat conștiința europeană a românilor. Nenumărate fenomene și evenimente istorice de pe parcursul celor două milenii au revelat faptul că românii au busola orientată spre ideologia și civilizația Europei occidentale, în pofida unor mari puteri politice, care forțau stagnarea lor într-un Orient ambiguu și asupritor. Ștefan cel Mare este numit de papa de la Roma „atlet al lui Hristos”, pentru biruințele împotriva Imperiului Otoman, principalul dușman al Europei acelei vremi. Mihai Viteazul a realizat, la 1600, o unire a celor trei țări române, sub egida ideii de unitate culturală inițiată de Imperiul Romano-German, principalul factor de echilibru politic și economic pe continent. Și exemplele pot continua.

De-a lungul istoriei însă, esențial pentru construirea conștiinței noastre europene a fost aflulxul permanent al modului de gândire occidental, al ideologiilor filosofice, politice și culturale care au conturat epoca modernă a continentului, cu fizionomia lui persistentă până astăzi. Rolul cardinal în această receptare a gândirii Europei occidentale de către marea etnie românească de la Carpați și Dunăre l-a avut mișcarea ideologică și culturală cunoscută sub numele de **Școala Ardeleană**. Originea ei se regăsește în faptul că Transilvania a fost poarta de intrare a cărților occidentale în arealul amintit, „spațiul de recuperare din Est”, cum o numește istoricul francez Pierre Chaunu, referindu-se la situația secolului al XVIII-lea. Elitele românești ardelene ale secolului amintit au preluat ideile din aceste cărți, prelucrându-le în sensul unei construcții identitare a națiunii române moderne. Reprezentanții de marcă ai Școlii Ardelene, Samuil Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior și Ioan Budai-Deleanu, dar și întreaga clasă intelectuală pe care au creat-o prin ideile lor în toate cele trei principate românești istorice, au preconizat logica unității poporului român într-o singură formațiune politică, logică întemeiată pe unitatea originară a limbii românilor din întregul spațiu locuit de aceștia, peste granițele vremelnice instituite de vitregiile istoriei. Limba română, ca moștenire istorică de bază a poporului nostru, a constituit un obiect profund de cercetare a Școlii Ardelene, prin orientări programatice curajoase, dintre care unele continuă până astăzi, cum este cazul Dicționarului tezaur al limbii române. Cercetătorul atent poate constata că toate aliniamentele gândirii politice, ale filosofiei sociale, ale ideologiei culturale și pedagogice din zilele noastre sunt, în bună parte, tributare tenacului curent maturizat în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.

Școala Ardeleană este un curent întemeietor prin definiție, este kilometrul zero al celor mai valoroase idei

și opere care ne definesc genetic, istoric și sociologic în aria de cugetare a Europei, printr-un uriaș efort de acclimatizare a spiritului european în viața românilor, de creare a unei gândiri românești în consens continental, dar cu specificul local pe care în apreciem, îl cultivăm și îl apărăm și astăzi. Apreciind această efflorescență valoroasă a istoriei noastre, cunoscând și valorificând lăsamântul acestor înaintași providențiali, ne dovedim a fi o națiune cu simțul demnității pe frontonul imaginii României de astăzi, pe care gânditorii Școlii Ardelene au premonitionat-o ca parte organică a civilizației europene.

Națiunile cu simțul demnității știu să-și cinstească marii înaintași, marile fapte și evenimente din trecut, printre altele și prin simbolistica zilelor dedicate. Pe lângă ziua națională de la 1 decembrie, avem o zi a armatei la 25 octombrie, ziua drapelului național la 26 iunie, ziua muncii la 1 mai, ziua copilului la 1 iunie, ziua educației la 5 octombrie, ziua pompierilor la 13 decembrie etc. În repertoriul acestor zile dedicate oficial, Școala Ardeleană și-a meritat-o cu prisosință pe a sa, ca pe un prilej nu doar de pioasă aducere aminte a corifeilor noștri iluminați și a operei lor nemuritoare, dar și ca pe un moment cultural de seamă, când s-ar desfășura în toată țara manifestări publice (simpozioane, serbări, pelerinaje la locurile legate de numele reprezentanților de seamă, îngrijiri și restaurări de monumente etc.), prin colaborarea instituțiilor laice și bisericești, a fundațiilor și societăților culturale din țară și de peste hotare. Ziua ideală a Școlii Ardelene este 11 octombrie, ziua în care, la 1754, Petru Pavel Aron a emis decretul de înființare, la Blaj, a primelor școli sistematice și moderne din istoria românilor.

Ne bucurăm că parlamentul României a instituit prin lege această zi ca Ziua Școlii Ardelene. Această inițiativă laudabilă este rodul colaborării dintre Episcopia de Oradea și dl. deputat Adrian Miroslav Merka. Mulțumim tuturor celor care s-au implicat în acest proiect, în special pr. Florin Jula și dl. prof. dr. Ioan Chindriș.

Dorim ca de acum înainte Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, să se implice alături de autorități în manifestările dedicate acestei zile.

Virgil BERCEA, Episcop

Ziua Eroilor, marcată la Ip și Bădăcin

Parohia Greco-Catolică Ip a organizat, joi, 29 mai 2014, o seară de rugăciune pentru eroii și martirii neamului. Localitatea Ip este localitate martir, una dintre cele patru localități martir ale celui de al Doilea Război Mondial, Parohia Greco-Catolică Ip având ca hram sărbătoarea Înălțării Domnului, sărbătoare la care sunt comemorați eroii și martirii neamului.

Programul a cuprins rugăciunea Rozarului și Vechernia în cadrul căreia pr. Cristian Borz din Bădăcin le-a vorbit credincioșilor despre cele mai vii pilde de eroism, care sunt tocmai cele din istoria recentă a României, despre cimitirele eroilor de pe întreg cuprinsul țării, despre eroii căzuți pe câmpurile de luptă și suatele de martiri ai credinței, care și-au purtat crucea în închisorile comuniste. Tot în cadrul acestei seri a fost evocată figura tribunului Simion Bărnuțiu, de la a cărui moarte au trecut 150 de ani, precum și episcopul Iuliu Hossu, primul cardinal român, deținut politic.

La Bădăcin, după Sfânta Liturghie s-a celebrat un parastas în memoria eroilor căzuți în cele două războaie mondiale. Credincioșii s-au deplasat apoi la Monumentul Eroilor din localitate, unde au depus coroane

de flori. Printre eroii căzuți în primul război mondial se află și Matei Pop unul din cei patru nepoți pe care i-a crescut Iuliu Maniu, după moartea cumnatului său, Ioan Pop, vicarul greco-catolic al Năsăudului. La mormântul lui din Dealul Țarinii din Bădăcin s-au celebrat până în 1948 slujbele de pomenire ale eroilor, slujbe la care a participat de multe ori și Iuliu Maniu.

Maria BORZ

CÂȘTIGĂTORII LOTERIEI

Asociația Caritas Eparhial Oradea a organizat Loteria pentru Dușuri Sociale pentru a strânge fonduri pentru programul Dușuri Sociale. Au fost tipărite un număr de 5.000 de bilete de loterie, fiecare în valoare de 5 lei.

În perioada 29 mai – 10 iunie 2014 câștigătorii au putut să-și revendice premiul prin prezentarea biletului cu numărul câștigător.

Persoanele care au câștigat și au ridicat premiul sunt următoarele: **Ghiulai Florin** din Marghita (un pachet cu vitamine pentru două persoane); **Susana Vaida** din Oradea (un cafea BOSCH TASSIMO); **Valeria Pogar** din Oradea (o trusă cosmetice); **Angela Popuțe** din Brusturi (o geantă de voiaj); **Diana Flonta** din Oradea (o geantă de voiaj); Alina Țoca din Oradea (o cină pentru două persoane la Restaurantul „Hanul cu Noroc” din Oradea); **Roxana Faur** din Oradea (un weekend pentru 2 persoane la Hotel Aqua din Băile 1 Mai); **Margareta Vilciuc** din Oradea (un weekend pentru 2 persoane la Coada Lacului); **Ana Maria Mălan** din Livada (școală auto, categoria B pentru o persoană).

Șase premii nu au fost revendicate. Aceste premii vor fi folosite pentru loteria din 2015.

